

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

ΡΥΘΜΙΣΤΙΚΗ ΑΡΧΗ ΛΙΜΕΝΩΝ

REGULATORY AUTHORITY FOR PORTS

Γρ. Λαμπράκη 150, 18535 Πειραιάς

Τηλ.: 210- 4191966 Fax: 210-4191888

e-mail : info@raports.gr

ΑΠΟΣΠΑΣΜΑ ΓΝΩΜΟΔΟΤΗΣΗΣ 33/2021

(Εισήγηση κατ' άρθρον 112 παρ. 2 περ. στ του Ν.4389/2016)

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΗ 89^η

ΘΕΜΑ 5^ο: Γνωμοδότηση σχετικά με καταγγελία περί υποπαραχωρήσεων στη Ναυπηγοεπισκευαστική Ζώνη Περάματος

Την 13^η Σεπτεμβρίου 2021, ημέρα Δευτέρα, ώρα 12:00, τα Μέλη της Ανεξάρτητης Διοικητικής Αρχής «Ρυθμιστική Αρχή Λιμένων» (Ρ.Α.Λ.) συνήλθαν στην 89^η Συνεδρίασή τους, μέσω τηλεδιάσκεψης και φυσικής παρουσίας, ύστερα από πρόσκληση του Προέδρου της Παναγιώτη – Ιάσωνα Αγγελόπουλου, προκειμένου να συζητήσουν και να λάβουν απόφαση επί των θεμάτων της Ημερησίας Διατάξεως.

ΠΑΡΟΝΤΑ ΜΕΛΗ:

1. Αγγελόπουλος Παναγιώτης – Ιάσων	Πρόεδρος
2. Τορουνίδης Αθανάσιος	Αντιπρόεδρος
3. Κουφός Παναγιώτης	Εισηγητής
4. Μπίτας Δημήτριος	Εισηγητής
5. Βελουδογιάννη Ελένη	Μέλος
6. Γρίνος Σπυρίδων	Μέλος

ΑΠΟΝΤΑ ΜΕΛΗ:

1. Γεωργίου Βασίλειος	Μέλος
2. Κουμπάρκης Γεώργιος	Μέλος

Χρήη γραμματέως εκτελεί ο υπάλληλος της Γραμματείας Ρ.Α.Λ. Αντωνιάδης Ηλίας.

Στην αρχή της συζητήσεως ο Πρόεδρος ανέφερε ότι η παρούσα εισήγηση αφορά στη διατύπωση Γνώμης της Ρυθμιστικής Αρχής Λιμένων επί της από 15/10/2019 (αρ. πρωτ. ΡΑΛ 1204/16.10.2019) επιστολής του Διοικητή της Δημόσιας Αρχής Λιμένων (εφεξής: Δ.Α.Λ.) αναφορικά με την εφαρμογή του άρθρου 11.3 της Σ.Π. κυρωθείσας με το άρ. 1 του Ν.4404/2016, και ειδικότερα [...] και αναζητά την διερεύνηση των εν λόγω καταγγελιών.

Έπειτα έδωσε το λόγο στον αρμόδιο Εισηγητή κ. Δημήτριο Μπίτα, ο οποίος ανέπτυξε συνοπτικά την από 9^{ης} Σεπτεμβρίου 2021 Εισήγησή του. Ακολουθώντας, λαμβάνοντας υπ' όψιν τα τεθέντα σε αυτήν, τα Μέλη της Ρυθμιστικής Αρχής Λιμένων, προέβησαν σε διαλογική συζήτηση.

Η Ρυθμιστική Αρχή Λιμένων, αφού έλαβε υπόψη τα στοιχεία της κρινόμενης υπόθεσης και την Εισήγηση,

ΣΚΕΦΘΗΚΕ ΩΣ ΕΞΗΣ

A. ΙΣΤΟΡΙΚΟ

- 1) Στις 10/10/2019 με το υπ' αρ. πρωτ. ΡΑΛ 1184/10.10.2019 διαβιβαστικό μήνυμα ηλεκτρονικής αλληλογραφίας κοινοποιήθηκαν από την Δ.Α.Λ. μεταξύ άλλων και στην Ρ.Α.Λ. τα από 09/10/2019 «Πρακτικά Ακρόασης Φορέων από το Συμβούλιο Διοίκησης Δ.Α.Λ.» (ΑΔΑ: 64Π44653ΠΩ-1Μ3), στην οποία συμμετείχαν μεταξύ άλλων ο Διοικητής της Δ.Α.Λ., και εκπρόσωπος του Συνδέσμου Ιδιοκτητών Ναυπηγείων, αναφορικά με την χωροθέτηση δραστηριοτήτων ναυπηγοεπισκευής στους χώρους που έχουν παραχωρηθεί στην Ο.Λ.Π. Α.Ε.
- 2) [..]
- 3) [..]
- 4) [...]
- 5) [...]
- 6) [...]
- 7) [..]
- 8) [..]
- 9) [..]
- 10) [..]

B. ΝΟΜΙΚΟ ΚΑΙ ΝΟΜΟΛΟΓΙΑΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ

1. Ο **Ν.4389/2016** «Επείγουσες διατάξεις για την εφαρμογή της συμφωνίας δημοσιονομικών στόχων και διαρθρωτικών μεταρρυθμίσεων και άλλες διατάξεις» (ΦΕΚ Α' 94/27-05-2016).
2. Ο **Ν.4404/2016** «Για την κύρωση της από 24 Ιουνίου 2016 τροποποίησης και κωδικοποίησης σε ενιαίο κείμενο της από 13 Φεβρουαρίου 2002 Σύμβασης Παραχώρησης μεταξύ Ελληνικού

Δημοσίου και της Οργανισμός Λιμένος Πειραιώς ΑΕ και άλλες διατάξεις» (ΦΕΚ Α'126) άρθρο 1, 2.

3. Ο **Ν.4770/2021** «Ολοκληρωμένη θαλάσσια πολιτική στον νησιωτικό χώρο, διατάξεις για συμμόρφωση με υποχρεώσεις διεθνούς ναυσιπλοΐας και την αναβάθμιση Λ.Σ.-ΕΛ.ΑΚΤ. και ειδικές ρυθμίσεις για την ψηφιοποίηση και εν γένει ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας της ελληνικής ναυτιλίας στη μετά COVID εποχή.» (ΦΕΚ Α' 16), Άρθρα 48, 49, 50, 51 και 52.
4. Το **Π.Δ. 19/2016** «Κανονισμός Λειτουργίας και Οργάνωση Υπηρεσιών της Ρυθμιστικής Αρχής Λιμένων (Ρ.Α.Λ.)», όπως ισχύει (ΦΕΚ Α' 28/24.02.2016), ιδίως το άρθρο 10 παρ. 1, 3 και 5 και το άρθρο 14.
5. Η υπ' αρ. **329/2017** Απόφαση της Ρ.Α.Λ. «Κανονισμός Ακροάσεων Προσώπων και Επιχειρήσεων της Ρυθμιστικής Αρχής Λιμένων» (ΦΕΚ Β' 1923/2.6.2017).
6. Η υπ' αριθμ. 1000.00/44060/2017 Απόφαση του Υπουργού Ναυτιλίας & Νησιωτικής Πολιτικής για τον «Ορισμό μελών της Ρυθμιστικής Αρχής Λιμένων» (Υ.Ο.Δ.Δ. 299/19.6.2017)
7. Η υπ' αριθμ. 1000.00/62063/2018 Απόφαση του Υπουργού Ναυτιλίας & Νησιωτικής Πολιτικής για τον «Ορισμό μελών της Ρυθμιστικής Αρχής Λιμένων» (Υ.Ο.Δ.Δ. 477/23.8.2018)
8. Η υπ' αρ. 1000.0/24042/2020 Απόφαση του Υπουργού Ναυτιλίας & Νησιωτικής Πολιτικής (ΦΕΚ Υ.Ο.Δ.Δ. 319/27.04.2020).

ΤΕΚΜΗΡΙΩΣΗ ΓΝΩΜΟΔΟΤΗΣΗΣ

A. Αρμοδιότητα

B. Νομικό Πλαίσιο

Γ. Πραγματικά γεγονότα

Δ. Υπαγωγή

A. Αρμοδιότητα

I. Άρθρα 108 παρ. 1, 112 παρ. 2 και 3 και 132 του Ν.4389/2016.

Σύμφωνα με την παρ. 1 του **Άρθρου 108** «Σύσταση Ρυθμιστικής Αρχής Λιμένων» του Ν.4389/2016 προβλέπεται ότι: «Συνιστάται Ανεξάρτητη Διοικητική Αρχή με την επωνυμία “Ρυθμιστική Αρχή Λιμένων” (Ρ.Α.Λ.), η οποία έχει ως γενικότερη αποστολή την εποπτεία και τη διασφάλιση της νομιμότητας των σχέσεων μεταξύ δημόσιων και ιδιωτικών φορέων του εθνικού λιμενικού συστήματος και συνδεδεμένων σε αυτό εγκαταστάσεων, με έμφαση στην τήρηση της συμβατικής τάξης και την εφαρμογή της νομοθεσίας περί ελεύθερου ανταγωνισμού και με την επιφύλαξη των αρμοδιοτήτων της Γενικής Γραμματείας Λιμένων, Λιμενικής Πολιτικής και Ναυτιλιακών Επενδύσεων του Υπουργείου Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής. [...]».

Σύμφωνα με το **Άρθρο 112** «Αρμοδιότητες Ρ.Α.Λ.» του Ν.4389/2016, όπως τροποποιήθηκε και συγχωνεύτηκε με το Άρθρο 113 του ίδιου Νόμου, δυνάμει του άρθρου 48 του Ν.4770/2021, προβλέπεται ότι: «**1.** [...]. **2.** Περαιτέρω, η Ρ.Α.Λ. είναι αρμόδια για: **α)** [...], **β)** [...], **γ)** [...], **δ)** [...], **ε)** [...], **στ)** την εισήγηση προς τους αρμόδιους Υπουργούς Οικονομικών και Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής αναφορικά με την άσκηση των συμβατικών δικαιωμάτων του Ελληνικού Δημοσίου που απορρέουν από Συμβάσεις Παραχώρησης στο όνομα και για λογαριασμό του. **3.** Κατά την άσκηση των ανωτέρω αρμοδιοτήτων της, η Ρ.Α.Λ. δεν έχει το δικαίωμα: **i)** να ενεργεί αντίθετα με ή **ii)** να τροποποιεί καθ' οιονδήποτε τρόπο διατάξεις της ελληνικής και ευρωπαϊκής νομοθεσίας, καθώς και όρους Συμβάσεων Παραχώρησης ή νόμων που τις κυρώνουν.».

Σύμφωνα με το **Άρθρο 132** «Τελικές και μεταβατικές διατάξεις» του Ν.4389/2016, όπως τροποποιήθηκε δυνάμει του Άρθρου 51 του Ν.4770/2021, προβλέπεται ότι: «**1.** Σε περίπτωση αμφιβολίας ως προς τον φορέα της εξουσίας ή της αρμοδιότητας που σχετίζεται με διατάξεις του παρόντος νόμου και εφόσον τα σχετικά ζητήματα δεν ρυθμίζονται από άλλη ειδικότερη διάταξη, αυτή επιλύεται ως εξής: **α)** [...]. **β)** Όταν η αμφιβολία αφορά στην κατανομή της εξουσίας ή της αρμοδιότητας μεταξύ των φορέων του παρόντος νόμου, αυτή επιλύεται ως εξής: **αα)** Κάθε εξουσία ή αρμοδιότητα παρακολούθησης, εποπτείας και ελέγχου συμμόρφωσης του παραχωρησιούχου με τους όρους της Σύμβασης Παραχώρησης αναφορικά με οποιαδήποτε λιμενική ζώνη της ελληνικής επικράτειας, ασκείται από τον Υπουργό Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής, μετά από σχετική εισήγηση της Ρυθμιστικής Αρχής Λιμένων. **ββ)** [...]. **2.** [...]. **3.** [...]. **4.** Οι αρμοδιότητες που απονέμονται με τις διατάξεις του παρόντος, δεν θίγουν ειδικότερες διατάξεις νόμων που κυρώνουν Συμβάσεις Παραχώρησης και ερμηνεύονται υπό το πρίσμα των διατάξεων αυτών. Η άσκηση όλων των αρμοδιοτήτων που απονέμονται στη Ρ.Α.Λ. με τις διατάξεις των άρθρων 112 και 114 του παρόντος νόμου τελεί υπό την επιφύλαξη ειδικότερων διατάξεων Συμβάσεων Παραχώρησης ή των νόμων που έχουν κυρωθεί έως και τη δημοσίευση του παρόντος νόμου. **5.** Για τις ανάγκες του παρόντος νόμου ισχύουν οι ακόλουθοι ορισμοί: **α)** «Σύμβαση Παραχώρησης»: κάθε σύμβαση την οποία έχει ή πρόκειται να συνάψει το Ελληνικό Δημόσιο με άλλο νομικό πρόσωπο ιδιωτικού ή δημοσίου δικαίου για την παραχώρηση δικαιώματος χρήσης, διαχείρισης ή/και εκμετάλλευσης όλης ή μέρους λιμενικής ζώνης ή για την παραχώρηση έργου ή υπηρεσίας σε λιμένα. **β)** «Σύμβαση Παραχώρησης σε Φορέα της Ιδιωτικής Οικονομίας»: οποιαδήποτε Σύμβαση Παραχώρησης του σημείου α' ανωτέρω, εφόσον αντισυμβαλλόμενος σε αυτήν του Ελληνικού Δημοσίου είναι οντότητα μη ελεγχόμενη, κατά το μετοχικό ή εταιρικό της κεφάλαιο ή με οποιονδήποτε άλλον τρόπο, άμεσα ή έμμεσα, από το Ελληνικό Δημόσιο, ανεξαρτήτως αν η σύμβαση αυτή κυρώνεται με τυπικό νόμο είτε όχι. Η επέλευση των κριτηρίων του προηγούμενου εδαφίου στο πρόσωπο του αντισυμβαλλομένου του Ελληνικού Δημοσίου μπορεί να είναι και επιγενόμενη της σύναψης της σχετικής σύμβασης, οπότε και η σύμβαση εμπίπτει στην εμβέλειά του από τον χρόνο αυτόν. **6.** [...]. **7.** [...]. **8.** Από την έναρξη ισχύος του παρόντος, καταργούνται όλες οι διατάξεις που ρυθμίζουν κατά τρόπο διαφορετικό τα ίδια ζητήματα.».

II. Ο Ν.4404/2016 «Κύρωση Σύμβασης Παραχώρησης Ελληνικού Δημοσίου και ΟΛΠ ΑΕ

Με το άρ. 1 του Ν.4404/2016, κυρώθηκε η από 24/06/2016 Σύμβαση τροποποίησης και κωδικοποίησης σε ενιαίο κείμενο της από 13/02/2002 Σύμβασης Παραχώρησης μεταξύ Ελληνικού Δημοσίου και της ΟΛΠ ΑΕ (εφεξής Σ.Π.2016).

Σύμφωνα με την παρ. 2 του Άρθρου 2 «ΡΥΘΜΙΣΤΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΛΙΜΕΝΩΝ» της ΣΠ2016 προβλέπεται ότι: «Εκτός από τις αρχές που έχουν νομοθετική αρμοδιότητα κατά την ουσιαστική έννοια και παρατίθενται στο Άρθρο 2.1, δυνάμει του άρθρου 43 του Νόμου 4150/2013 (ΦΕΚ Α' 102/29.4.2013), όπως ισχύει συστάθηκε μια νέα οικονομική ρυθμιστική αρχή με την αρμοδιότητα

της ρύθμισης ορισμένων πτυχών του ελληνικού λιμενικού συστήματος (συμπεριλαμβανομένου του Λιμένα Πειραιά), δηλαδή η Ρυθμιστική Αρχή Λιμένων (η ΡΑΛ). Η ΡΑΛ έχει λάβει τις εξουσίες και αρμοδιότητες, που παρατίθενται στο ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 2.2, οι οποίες επιδέχονται περαιτέρω υλοποίησης (συμπεριλαμβανομένης της υλοποίησης μέσω της έκδοσης εξουσιοδοτικών διατάξεων), όπως προβλέπεται στον Νόμο 4150/2013.».

Σύμφωνα με το Παράρτημα 2.2 της ΣΠ2016, προβλέπονται οι «Εξουσίες και Αρμοδιότητες της Ρ.Α.Λ.», οι οποίες συνίστανται στην: «(α) Η παρακολούθηση της εφαρμογής των όρων και διατάξεων των συμβάσεων παραχώρησης στους λιμένες, η τήρηση των υποχρεώσεων των λιμένων στο πλαίσιο της σχετικής κείμενης-εθνικής και ευρωπαϊκής νομοθεσίας, κυρίως σε σχέση με δημόσιες συμβάσεις, συμβάσεις παραχώρησης και τους κανόνες ανταγωνισμού, την υποχρέωση παροχής δημόσιας υπηρεσίας στον λιμενικό τομέα, (β) Η διαμεσολάβηση και επίλυση διαφορών μεταξύ χρηστών και φορέων διαχείρισης, (γ) Η διαχείριση παραπόνων και η λήψη δεσμευτικών αποφάσεων επ' αυτών σε εύλογο χρονικό διάστημα, (δ) Η υποστήριξη προς τις αρμόδιες αρχές για την κατάρτιση προδιαγραφών δημοσίων συμβάσεων (παραχωρήσεις, εκμίσθωση χερσαίας ζώνης) και των σχετικών ανανεώσεων που προτείνονται από τον φορέα διαχείρισης, (ε) Η παρακολούθηση της εφαρμογής των όρων των δημοσίων συμβάσεων, εξασφαλίζοντας ιδίως την τήρηση του συμφωνηθέντος επιπέδου εξυπηρέτησης, προσδιορίζοντας τα επίπεδα απόδοσης, επενδύσεων, δημιουργίας θέσεων απασχόλησης και τη συμμόρφωση με τους χρηματοοικονομικούς στόχους, (στ) Η εξασφάλιση, σε συνεργασία με την Επιτροπή Ανταγωνισμού, της πιστής εφαρμογής της αντιμονοπωλιακής νομοθεσίας στον κλάδο, η αποτροπή κατάχρησης δεσπόζουσας θέσης, εναρμονισμένων πρακτικών, εξοντωτικής τιμολόγησης και άλλων πρακτικών που στρεβλώνουν τον ανταγωνισμό, (ζ) Η έκδοση δεσμευτικών οδηγιών για θέματα σχετικά με την απλούστευση, διαφάνεια και εναρμόνιση τελών κοινού ενδιαφέροντος για όλους τους ελληνικούς λιμένες, προωθώντας τον υγιή ανταγωνισμό μεταξύ εγχώριων λιμένων, (η) Η γνωμοδότηση επί της μεθοδολογίας και του καθορισμού των τελών λιμενικών υπηρεσιών και των τελών λιμενικών υποδομών, (θ) Η γνωμοδότηση, κατόπιν σχετικού αιτήματος, στο Υπουργείο Ναυτιλίας και Αιγαίου επί ειδικών θεμάτων λιμένων- περιλαμβανομένων και μέτρων για την ανάπτυξη και εκσυγχρονισμό του εθνικού λιμενικού συστήματος.».

Επομένως, η Αρχή είναι αρμόδια για την κρίση της παρούσας, και ως εκ τούτου παραδεκτώς ήχθη προς συζήτηση ενώπιον του Διοικητικού Συμβουλίου της Αρχής η εν θέματι υπόθεση.

B. Νομικό Πλαίσιο

I. Οι προβλέψεις της Σ.Π.2016.

Σύμφωνα με το άρθρο 11 «Λιμενικές Υπηρεσίες» της Σ.Π.2016 ορίζονται τα ακόλουθα: «11.1 [...] 11.2 [...] 11.3 Για όλες τις άλλες υπηρεσίες που θα πραγματοποιούνται συνήθως και θα παρέχονται σε λιμένα (συμπεριλαμβανομένων ναυπηγοεπισκευαστικών υπηρεσιών και δεξαμενισμού), ο ΟΛΠ θα προάγει γενικώς τον ανταγωνισμό, επιτρέποντας την πρόσβαση στις απαιτούμενες υποδομές και εγκαταστάσεις, παρέχοντας δίκαιες Υποπαραχωρήσεις χωρίς διακρίσεις σε εξωτερικούς παρόχους υπηρεσιών σύμφωνα με το Άρθρο 12.3. Ειδικότερα, όσον αφορά στις ναυπηγοεπισκευαστικές υπηρεσίες που παρέχονται εντός του Λιμένα Πειραιά, ανά πάσα στιγμή και με μόνη την επιφύλαξη των εύλογων περιορισμών λόγω ανεπάρκειας χερσαίων εκτάσεων ή παραθαλάσσιου χώρου ή λόγω μέριμνας για την ασφάλεια του Λιμένα Πειραιά ή των λειτουργιών αυτού, ο ΟΛΠ:

(α) θα τηρεί τους όρους των υφιστάμενων Υποπαραχωρήσεων για ναυπηγοεπισκευαστικές

υπηρεσίες στη Ναυπηγοεπισκευαστική Ζώνη του Περάματος και σε περίπτωση λήξης τους θα συνάπτει νέες Υποπαραχωρήσεις με επιχειρήσεις παροχής ναυπηγοεπισκευαστικών υπηρεσιών·

(β) θα εξασφαλίζει ότι οι πάροχοι ναυπηγοεπισκευαστικών υπηρεσιών θα έχουν ανεμπόδιστη πρόσβαση στις απαραίτητες λιμενικές υποδομές και την ακτογραμμή του παραλιακού μετώπου της Ναυπηγοεπισκευαστικής Ζώνης του Περάματος, ώστε να εκτελούν τις εργασίες τους και

(γ) θα συνεχίζει να παρέχει επαρκή χώρο δεξαμενισμού και χερσαία έκταση με αμερόληπτη τιμολογιακή μεταχείριση για βραχείας διάρκειας επισκευές σκαφών.

με την περαιτέρω προϋπόθεση ότι σε κάθε περίπτωση και στον βαθμό που σχετίζονται με πρόσβαση τρίτων φορέων εκμετάλλευσης στα Νέα Ναυπηγεία, οι λειτουργίες και υποχρεώσεις του ΟΛΠ θα ρυθμίζονται από τα Άρθρα 9 και 10 της παρούσας.».

Περαιτέρω, στο άρθρο 9 «Πρόσβαση χωρίς διακρίσεις στον λιμένα Πειραιά» της Σ.Π. προβλέπεται ότι: «9.1 Ο ΟΛΠ αναγνωρίζει και αποδέχεται ότι, λόγω του της θεμελιώδους νομικής φύσης της Ζώνης Λιμένα ως κοινόχρηστου δημόσιου πράγματος, θα πρέπει καθ' όλη τη διάρκεια της παρούσας Σύμβασης:

(α) να διαχειρίζεται τον Λιμένα Πειραιά και τους τερματικούς σταθμούς του ως δημόσιο λιμένα·

(β) να παρέχει στους χρήστες του λιμένα πρόσβαση σε όλες τις εγκαταστάσεις, τις υποδομές, τις ανωδομές και υπηρεσίες του Λιμένα Πειραιά, σύμφωνα με τις αρχές της ισότιμης πρόσβασης, της αντικειμενικότητας και της μη διάκρισης·

(γ) να μην υιοθετεί ούτε να εφαρμόζει εμπορικούς κανόνες, εμπορικές ή τιμολογιακές πολιτικές ή πρακτικές σε σχέση με τα Στοιχεία Παραχώρησης (συμπεριλαμβανομένης, ενδεικτικά, της χορήγησης οποιωνδήποτε αποκλειστικών δικαιωμάτων), που στοχεύουν ή επιφέρουν αμέσως ή εμμέσως τον αποκλεισμό ή τον περιορισμό δικαιωμάτων οποιουδήποτε προσώπου από οποιαδήποτε ουσιώδη άποψη,

(δ) να τηρεί και να υποστηρίζει τις αρχές της ορθολογικότητας και της αναλογικότητας στις συναλλαγές του με τους χρήστες, συμπεριλαμβανομένων ζητημάτων που αφορούν στην πρόσβαση στον Λιμένα Πειραιά και στη χορήγηση δικαιωμάτων χρήσης σε οποιοδήποτε τμήμα των Στοιχείων Παραχώρησης και

(ε) να διασφαλίζει ότι όλες οι παραπάνω αρχές αποτυπώνονται με τον προσήκοντα τρόπο στους αντίστοιχους κανονισμούς, που εγκρίθηκαν και υιοθετήθηκαν από τον ΟΛΠ σύμφωνα με το Άρθρο 9.3· με την εξαίρεση (η οποία δε θα εφαρμόζεται στην υποπαραγράφο (ε) ανωτέρω) στον βαθμό που επιτρέπεται ρητά από την παρούσα Σύμβαση ή δικαιολογείται από έκτακτους παράγοντες και αφού ληφθούν προσηκόντως υπόψη οι αρχές που απαριθμούνται στο Άρθρο 9.1.

9.2 Κατά την παροχή πρόσβασης στον Λιμένα Πειραιά και τη χρέωση τελών και δασμών για τη χρήση των εγκαταστάσεων, των υποδομών, ανωδομών και των υπηρεσιών του, ο ΟΛΠ μπορεί να κάνει διακρίσεις ανάμεσα σε διαφορετικές ομάδες χρηστών, καθώς και ανάμεσα στις διάφορες εγκαταστάσεις, υποδομές, ανωδομές και υπηρεσίες, στον βαθμό που οι εν λόγω διακρίσεις αιτιολογούνται με αντικειμενικά κριτήρια και τηρούν τις αρχές της ορθολογικότητας, της αντικειμενικότητας και της μη διάκρισης.

9.3 Σε διάστημα όχι μεγαλύτερο των εξήντα (60) ημερών από την Ημερομηνία Έναρξης Ισχύος, ο

ΟΛΠ θα υιοθετήσει με απόφαση του αρμόδιου διοικητικού οργάνου αυτού και θα δημοσιεύσει (περιλαμβανομένης δημοσίευσης και στον ιστότοπο του ΟΛΠ) σειρά δεσμευτικών εταιρικών κανονισμών (οι Κανονισμοί Υποπαραχωρήσεων Ήσσοнос Σημασίας), που θα ισχύουν για όλες τις Υποπαραχωρήσεις Ήσσοнос Σημασίας του ΟΛΠ (όπως ορίζονται παρακάτω), καθώς και τις διαδικασίες που θα ισχύουν για τη σύναψη, τη διαχείριση, την καταγγελία και την ανανέωση Υποπαραχωρήσεων Ήσσοнос Σημασίας και την επιλογή των αντισυμβαλλόμενων του ΟΛΠ αναφορικά με τις εν λόγω Υποπαραχωρήσεις Ήσσοнос Σημασίας. Ο ΟΛΠ θα διασφαλίζει ότι οι Κανονισμοί Υποπαραχωρήσεων Ήσσοнос Σημασίας:

(α) συμπληρώνονται ή τροποποιούνται όχι περισσότερες της μίας φορές ετησίως, (εκτός εάν απαιτείται τυχόν προσθήκη ή τροποποίηση, προκειμένου να εναρμονίζονται με οποιαδήποτε μεταβολή στην ισχύουσα νομοθεσία).

(β) παραθέτουν διαφανείς και εύληπτους κανόνες και διαδικασίες που συνάδουν με τις αρχές που παρατίθενται στο Άρθρο 9.1.

(γ) δημοσιεύονται χωρίς υπαίτια καθυστέρηση στην τρέχουσα εκδοχή τους και παραμένουν διαθέσιμοι στο κοινό μετά από τη δημοσίευση (η δημοσίευση στον ιστότοπο του ΟΛΠ, σε περίοπτη, ευκόλως αναγνωρίσιμη και προσβάσιμη θέση, θα θεωρείται ότι εκπληρώνει τον εν λόγω σκοπό) και

(δ) εφαρμόζονται με συνέπεια στην πράξη.

Στην παρούσα Σύμβαση, Υποπαραχωρήσεις Ήσσοнос Σημασίας θα σημαίνουν παραχωρήσεις προς τρίτα μέρη για χρήση οποιωνδήποτε χώρων (είτε εντός είτε εκτός κτιρίων) ή για , παροχή υπηρεσιών εντός της Περιμέτρου Παραχώρησης, συμπεριλαμβανομένων ενδεικτικά παραχωρήσεων χώρων εντός των Ναυπηγείων στη Ναυπηγοεπισκευαστική Ζώνη Περάματος. Εξαιρούνται Καθορισμένες Υποπαραχωρήσεις και Υποπαραχωρήσεις αναφορικά με (i) τη λειτουργία του συνόλου ή ουσιωδώς του συνόλου των τερματικών σταθμών που προσδιορίζονται στο Άρθρο 3.3 ή (ii) οποιεσδήποτε από τις υπηρεσίες που παρατίθενται στο Άρθρο 11.1 και 11.2 όπου το κόστος που βάρυνε τον ΟΛΠ για την παροχή των εν λόγω υπηρεσιών υπερέβη τα €1.000.000 (ολογράφως: ένα εκατομμύριο ευρώ) ανά έτος.

9.4 Κατά παρέκκλιση από τις διατάξεις του Άρθρου 9.1, ο ΟΛΠ μπορεί προσωρινά να αρνηθεί ή να απαγορεύσει την πρόσβαση σε τμήματα των εγκαταστάσεων του Λιμένα Πειραιά, των υποδομών, ανωδομών ή υπηρεσιών αυτού με βάσιμη αιτία, όπως κατά τη διάρκεια εργασιών συντήρησης ή για λόγους ασφαλείας. Κάθε εν λόγω προσωρινός περιορισμός θα πρέπει να συμμορφώνεται με τις αρχές της ορθολογικότητας και αναλογικότητας προς τις περιστάσεις.

9.5 Ο ΟΛΠ αναγνωρίζει και αποδέχεται ότι, πέραν του γεγονότος, ότι τυχόν μη συμμόρφωση από την πλευρά του με τις διατάξεις του παρόντος Άρθρου 9, θα συνιστά Παράβαση (όπως ορίζεται στο Άρθρο 16 παρακάτω) για τους σκοπούς της παρούσας Σύμβασης, τυχόν τέτοια μη συμμόρφωση ενδέχεται να θεμελιώνει δικαίωμα για χρήστες του Λιμένα Πειραιά ή άλλα πρόσωπα που αποδεικνύουν έννομο συμφέρον, να ασκήσουν ένδικα βοηθήματα ενώπιον των αρμόδιων δικαστηρίων, με τον τρόπο που προβλέπεται στον Κυρωτικό Νόμο, τις διατάξεις του Αστικού Κώδικα ή/και σε άλλες κείμενες διατάξεις.»

Τέλος, σύμφωνα με το άρθρο 12. «Χορήγηση Δικαιωμάτων και Ανάθεση Υποχρεώσεων από τον ΟΛΠ» της Σ.Π., προβλέπεται στην παράγραφο 3 ότι:

«12.3 Με την επιφύλαξη της τήρησης των αρχών της ελεύθερης και χωρίς διακρίσεις πρόσβασης,

όπως αυτές ορίζονται στο Άρθρο 9 ή όπως απαιτείται από το εφαρμοστέο δίκαιο, ο ΟΛΠ μπορεί να παραχωρήσει το σύνολο ή μέρος των δικαιωμάτων του στο πλαίσιο της παρούσας Σύμβασης, συνάπτοντας υποπαραχωρήσεις με εργολάβους, παρόχους υπηρεσιών ή άλλα τρίτα μέρη, συνδεδεμένα ή μη με τον ΟΛΠ (οι Υποπαραχωρήσεις και κάθε τρίτο μέρος, ο Υποπαραχωρησιούχος). Με την επιφύλαξη όσων προβλέπονται στο Άρθρο 9 και με την επιφύλαξη του Άρθρου 12.14, οποιαδήποτε εν λόγω Υποπαραχώρηση θα συνάπτεται, θα ανανεώνεται, θα παρατείνεται ή θα τροποποιείται μόνο με εύλογους όρους αγοράς και σύμφωνα με τις διαδικασίες που παρατίθενται στους Κανονισμούς Ανάθεσης Συμβάσεων και Υποπαραχωρήσεων. Προς αποφυγή αμφιβολιών, πλην ρητής διαφορετικής διάταξης, οι παραπομπές του παρόντος εγγράφου σε Υποπαραχωρήσεις θα περιλαμβάνουν αμφότερες τις Υποπαραχωρήσεις που υφίστανται κατά την Ημερομηνία Έναρξης Ισχύος (περιλαμβάνεται, ενδεικτικά, η Υποπαραχώρηση ΣΕΠ), όσο και μελλοντικές Υποπαραχωρήσεις.».

II. Οι προβλέψεις του Ν.4404/2016.

Σύμφωνα με το άρθρο 6 «Κοινή χρήση της Λιμενικής Ζώνης του Λιμένα Πειραιά» του Ν.4404/2016, προβλέπεται ότι: «Κατά την παραχώρηση δικαιωμάτων πρόσβασης στους χρήστες του Λιμένα Πειραιά, καθώς και κατά την παραχώρηση ειδικών δικαιωμάτων χρήσης ή υποπαραχώρησης σε ορισμένα τμήματα της Χερσαίας Λιμενικής Ζώνης ή δικαιωμάτων που σχετίζονται με τα τμήματα αυτά ή αφορούν σε υποδομή, κτήρια ή εργασίες σχετικές με τα τμήματα αυτά, η «Οργανισμός Λιμένος Πειραιώς Α.Ε.» οφείλει να εφαρμόζει τις αρχές της διαφάνειας, της αναλογικότητας, της ίσης μεταχείρισης και της μη διάκρισης και να θεσπίζει εύλογα και ανταποκρινόμενα στη συναλλακτική πρακτική ποσοτικά όρια και κριτήρια διάκρισης μεταξύ διαφορετικών διαδικασιών διαγωνισμού και επιλογής. Οι εσωτερικοί κανονισμοί οφείλουν να είναι σύμφωνοι με τις διατάξεις της παρούσας παραγράφου, την κείμενη νομοθεσία και τις υποχρεώσεις που απορρέουν από τη Σύμβαση Παραχώρησης.»

Γ. Πραγματικά Γεγονότα

Στις 15.10.2019, σύμφωνα με το διαβιβαστικό, του Διοικητή της Δ.Α.Λ., έχει δεχτεί επανειλημμένες καταγγελίες από ναυπηγοεπισκευαστές ότι, εντός ΝΕΖ Περάματος, υφίσταντο υποδομές της Ο.Λ.Π.Α.Ε. και εγκαταστάσεις, για τις οποίες οι συμβάσεις υποπαραχώρησης είχαν λήξει. Επίσης αναφέρεται, ότι η ΟΛΠ ΑΕ ουδέποτε προέβη στη σύναψη νεότερων συμβάσεων με εξωτερικούς παρόχους ναυπηγοεπισκευαστικών υπηρεσιών, αν και υπάρχει ενδιαφέρον, όπως αφήνει να εννοηθεί.

[...]

Ακολούθως, η Αρχή κατέστη αναρμόδια για την διερεύνηση της ανωτέρω υπόθεσης, καθώς επήλθε μεταβολή των άρθρων 113 και 132 του Ν.4389/2016, δυνάμει των άρθρων 48 και 51 αντίστοιχα του Ν.4770/2021. Μετά την μεταβολή της νομοθεσίας, η Αρχή απέστειλε την υπόθεση προς το Υπουργείο Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής, με την υπ' αρ. [...] επιστολή διαβίβασης.

Στις .././2021, η υπόθεση χρεώθηκε από το Γραφείο Υπουργού προς το Γενικό Γραμματέα ΛΛΠΝΕ. Στη συνέχεια, ελήφθη το υπ' αρ. 3000.0/.../2021 από .././2021 αίτημα Εισηγήσεως του Γενικού Γραμματέα Λιμένων, Λιμενικής Πολιτικής και Ναυτιλιακών Επενδύσεων. Ταυτόχρονα, με το ίδιο έγγραφο, διαβιβάστηκε και το υπ' αρ. .../17.03./2021 έγγραφο του [...] προς τον Υπουργό Ναυτιλίας, με το οποίο διαμαρτύρεται για την ενδεχόμενη παραβίαση της ΟΛΠ ΑΕ των όρων του

άρ. 11.3 της ΣΠ, από τη μη υποπαραχώρηση των ανωτέρω χώρων εντός της Ναυπηγοεπισκευαστικής Βάσης Περάματος.

Ακολούθως, στις .././2021, αναζητήθηκαν οι απόψεις εκ μέρους της ΡΑΛ από την ΟΛΠ, όπου της διαβιβάστηκαν οι ανωτέρω επιστολές, [...] θέτοντάς της προθεσμία [...] για την απάντησή της. Η ανωτέρω προθεσμία παρατάθηκε [...], εν όψει επικαλούμενων μέτρων αντιμετώπισης της πανδημίας και λειτουργίας της με προσωπικό ασφαλείας.

Στις .././2021, εστάλησαν οι αιτούμενες απόψεις της ΟΛΠ ΑΕ, απ' όπου προκύπτει ότι [...]

[...]

Δ. Υπαγωγή

Σύμφωνα με την διάταξη του 11.3 της Σ.Π., προβλέπεται ότι «όλες τις άλλες υπηρεσίες που θα πραγματοποιούνται συνήθως και θα παρέχονται σε λιμένα (συμπεριλαμβανομένων ναυπηγοεπισκευαστικών υπηρεσιών και δεξαμενισμού), ο ΟΛΠ θα προάγει γενικώς τον ανταγωνισμό, επιτρέποντας την πρόσβαση στις απαιτούμενες υποδομές και εγκαταστάσεις, παρέχοντας δίκαιες Υποπαραχωρήσεις χωρίς διακρίσεις σε εξωτερικούς παρόχους υπηρεσιών, σύμφωνα με το Άρθρο 12.3. Ειδικότερα, όσον αφορά τις ναυπηγοεπισκευαστικές υπηρεσίες που παρέχονται εντός του Λιμένα Πειραιά, ανά πάσα στιγμή και με μόνη την επιφύλαξη των εύλογων περιορισμών λόγω ανεπάρκειας χερσαίων εκτάσεων ή παραθαλάσσιου χώρου ή λόγω μέριμνας για την ασφάλεια του Λιμένα Πειραιά ή των λειτουργιών αυτού, ο ΟΛΠ: (α) θα τηρεί τους όρους των υφιστάμενων Υποπαραχωρήσεων για ναυπηγοεπισκευαστικές υπηρεσίες στη Ναυπηγοεπισκευαστική Ζώνη του Περάματος και σε περίπτωση λήξης τους θα συνάπτει νέες Υποπαραχωρήσεις με επιχειρήσεις παροχής ναυπηγοεπισκευαστικών υπηρεσιών· (β) θα εξασφαλίζει ότι οι πάροχοι ναυπηγοεπισκευαστικών υπηρεσιών θα έχουν ανεμπόδιστη πρόσβαση στις απαραίτητες λιμενικές υποδομές και την ακτογραμμή του παραλιακού μετώπου της Ναυπηγοεπισκευαστικής Ζώνης του Περάματος, ώστε να εκτελούν τις εργασίες τους· και (γ) θα συνεχίζει να παρέχει επαρκή χώρο δεξαμενισμού και χερσαία έκταση με αμερόληπτη τιμολογιακή μεταχείριση για βραχείας διάρκειας επισκευές σκαφών.[..]»

[...]

Η ανωτέρω διάταξη αποτελεί, πέραν από βασική συμβατική υποχρέωση της Ο.Λ.Π. Α.Ε., συγχρόνως και ex lege, καθώς η Σύμβαση Παραχώρησης έχει κυρωθεί με νόμο (Ν.4404/2016).

Παράλληλα, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 9, προβλέπεται ότι: «9.1 Ο ΟΛΠ αναγνωρίζει και αποδέχεται ότι, λόγω του της θεμελιώδους νομικής φύσης της Ζώνης Λιμένα ως κοινόχρηστου δημόσιου πράγματος, θα πρέπει καθ' όλη τη διάρκεια της παρούσας Σύμβασης: [...] (β) να παρέχει στους χρήστες του λιμένα πρόσβαση σε όλες τις εγκαταστάσεις, τις υποδομές, τις ανωδομές και υπηρεσίες του Λιμένα Πειραιά, σύμφωνα με τις αρχές της ισότιμης πρόσβασης, της αντικειμενικότητας και της μη διάκρισης· (γ) να μην υιοθετεί ούτε να εφαρμόζει εμπορικούς κανόνες, εμπορικές ή τιμολογιακές πολιτικές ή πρακτικές σε σχέση με τα Στοιχεία Παραχώρησης (συμπεριλαμβανομένης, ενδεικτικά, της χορήγησης οποιωνδήποτε αποκλειστικών δικαιωμάτων), που στοχεύουν ή επιφέρουν αμέσως ή εμμέσως τον αποκλεισμό ή τον περιορισμό δικαιωμάτων οποιουδήποτε προσώπου από οποιαδήποτε ουσιώδη άποψη, [...]. 9.2. [...] 9.3 [...] ο ΟΛΠ θα υιοθετήσει με απόφαση του αρμόδιου διοικητικού οργάνου αυτού και θα δημοσιεύσει (περιλαμβανομένης δημοσίευσης και στον ιστότοπο του ΟΛΠ) σειρά δεσμευτικών εταιρικών κανονισμών (οι Κανονισμοί Υποπαραχωρήσεων Ήσσοнос Σημασίας), που θα ισχύουν για όλες τις

Υποπαραχωρήσεις Ήσσοнос Σημασίας του ΟΛΠ (όπως ορίζονται παρακάτω), καθώς και τις διαδικασίες που θα ισχύουν για τη σύναψη, τη διαχείριση, την καταγγελία και την ανανέωση Υποπαραχωρήσεων Ήσσοнос Σημασίας και την επιλογή των αντισυμβαλλόμενων του ΟΛΠ αναφορικά με τις εν λόγω Υποπαραχωρήσεις Ήσσοнос Σημασίας [...] Στην παρούσα Σύμβαση, Υποπαραχωρήσεις Ήσσοнос Σημασίας θα σημαίνουν παραχωρήσεις προς τρίτα μέρη για χρήση οποιωνδήποτε χώρων (είτε εντός είτε εκτός κτιρίων) ή για, παροχή υπηρεσιών εντός της Περιμέτρου Παραχώρησης, συμπεριλαμβανομένων ενδεικτικά παραχωρήσεων χώρων εντός των Ναυπηγείων στη Ναυπηγοεπισκευαστική Ζώνη Περάματος. [..]».

Σύμφωνα με το άρθρο 12.3 της Σύμβασης Παραχώρησης προβλέπεται ότι: «12.3 Με την επιφύλαξη της τήρησης των αρχών της ελεύθερης και χωρίς διακρίσεις πρόσβασης, όπως αυτές ορίζονται στο Άρθρο 9 ή όπως απαιτείται από το εφαρμοστέο δίκαιο, ο ΟΛΠ μπορεί να παραχωρήσει το σύνολο ή μέρος των δικαιωμάτων του στο πλαίσιο της παρούσας Σύμβασης, συνάπτοντας υποπαραχωρήσεις με εργολάβους, παρόχους υπηρεσιών ή άλλα τρίτα μέρη, συνδεδεμένα ή μη με τον ΟΛΠ (οι Υποπαραχωρήσεις και κάθε τρίτο μέρος, ο Υποπαραχωρησιούχος). Με την επιφύλαξη όσων προβλέπονται στο Άρθρο 9 και με την επιφύλαξη του Άρθρου 12.14, οποιαδήποτε εν λόγω Υποπαραχώρηση θα συνάπτεται, θα ανανεώνεται, θα παρατείνεται ή θα τροποποιείται μόνο με εύλογους όρους αγοράς και σύμφωνα με τις διαδικασίες που παρατίθενται στους Κανονισμούς Ανάθεσης Συμβάσεων και Υποπαραχωρήσεων.».

Επομένως, η Ο.Λ.Π. Α.Ε. υποχρεούται να παρέχει ελεύθερη - ανεμπόδιστη κατά το άρθρο 11.3 περ. β της Σ.Π. - πρόσβαση στις λιμενικές υποδομές της Ναυπηγοεπισκευαστικής Ζώνης Περάματος στους παρόχους ναυπηγοεπισκευαστικών υπηρεσιών και χρήστες του λιμένα Πειραιά. Η πρόσβαση αυτή πρέπει να είναι χωρίς διακρίσεις, ήτοι αντικειμενική και ισότιμη για όλους τους χρήστες και παρόχους.

Οι ίδιες αρχές ισχύουν και για τη σύναψη σύμβασης Υποπαραχώρησης Ήσσοнос Σημασίας, όπου συμπεριλαμβάνονται οι Υποπαραχωρήσεις για την παραχώρηση χώρων εντός των Ναυπηγείων στη Ναυπηγοεπισκευαστική Ζώνη Περάματος, η οποία συνάπτεται, ανανεώνεται, παρατείνεται ή τροποποιείται μόνο με εύλογους όρους αγοράς, με αντικειμενικά κριτήρια και με τήρηση των αρχών της ορθολογικότητας και της αναλογικότητας, όπως τούτες αποτυπώνονται στον Κανονισμό Υποπαραχωρήσεων Ήσσοнос Σημασίας, κατ' άρ. 9.3 Σ.Π..

[...]

Οι ανωτέρω αρχές αναφορικά με την πρόσβαση των χρηστών-παρόχων του λιμένα Πειραιώς επαναλαμβάνονται και στο άρθρο 6 παρ. 2 του Ν.4404/2016, το οποίο ορίζει ότι: «κατά την παραχώρηση ειδικών δικαιωμάτων χρήσης ή υποπαραχώρησης σε ορισμένα τμήματα της Χερσαίας Λιμενικής Ζώνης ή δικαιωμάτων που σχετίζονται με τα τμήματα αυτά ή αφορούν σε υποδομή, κτήρια ή εργασίες σχετικές με τα τμήματα αυτά, η «Οργανισμός Λιμένος Πειραιώς Α.Ε.» οφείλει να εφαρμόζει τις αρχές της διαφάνειας, της αναλογικότητας, της ίσης μεταχείρισης και της μη διάκρισης και να θεσπίζει εύλογα και ανταποκρινόμενα στη συναλλακτική πρακτική ποσοτικά όρια και κριτήρια διάκρισης μεταξύ διαφορετικών διαδικασιών διαγωνισμού και επιλογής. Οι εσωτερικοί κανονισμοί οφείλουν να είναι σύμφωνοι με τις διατάξεις της παρούσας παραγράφου, την κείμενη νομοθεσία και τις υποχρεώσεις που απορρέουν από τη Σύμβαση Παραχώρησης.».

Όπως αναφέρθηκε ανωτέρω, η Ο.Λ.Π. Α.Ε. έχει από τη Σ.Π. ιδιαίτερη υποχρέωση αναφορικά με τις ναυπηγοεπισκευαστικές υπηρεσίες να προάγει τον ανταγωνισμό, και ανά πάσα στιγμή να

συνάπτει Υποπαραχωρήσεις με επιχειρήσεις παροχής ναυπηγοεπισκευαστικών υπηρεσιών, όπως ρητά απαιτεί το άρθρο 11.3 περ. α της Σ.Π.

[...]

Κατά τη διαδικασία της ψηφοφορίας, επί του παρόντος θέματος, ο κ. Παναγιώτης Κουφός, Εισηγητής της Αρχής, δήλωσε παρών με την τεκμηρίωση ότι τίθεται ζήτημα επί της διαδικασίας. Τούτο δε διότι το αίτημα για την εν θέματι εισήγηση απεστάλη από τον κ. Γενικό Γραμματέα Λιμένων Λιμενικής Πολιτικής και Ναυτιλιακών Επενδύσεων και όχι από τον κ. Υπουργό Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής, τον οποίο θεωρεί ότι είναι ο κατά νόμο αρμόδιος για την άσκηση των εξουσιών που προβλέπονται από τις διατάξεις των άρθρων 112 παρ. 2, περ. στ' και 132 παρ. 1 περ. β) υποπερίπτωση αα). Επιπλέον ανέφερε ότι, το γεγονός της ύπαρξης, αφενός, επισημειωματικής εντολής του κ. Υπουργού προς τον κ. Γενικό Γραμματέα αναφορικά με τη διερεύνηση της υπό κρίση καταγγελίας και, αφετέρου, του εν λόγω αιτήματος του κ. Γενικού Γραμματέα στην Αρχή δεν αναιρεί τα ανωτέρω.

ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΛΟΓΟΥΣ ΑΥΤΟΥΣ

Η Ρυθμιστική Αρχή Λιμένων κατά πλειοψηφία σε φανερή ψηφοφορία

ΓΝΩΜΟΔΟΤΕΙ

Υπέρ της αποδοχής της καταγγελίας από το Υπουργείο Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής, για την κατ' άρθρον 132 του Ν.4389/2016, άσκηση των αρμοδιοτήτων του.

Ο ΑΝΤΙΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΗΣ Ρ.Α.Λ.

Αθανάσιος Γ. Τορουνίδης